

**Uchwała Nr XLIII/328/2023
Rady Miejskiej w Pasymiu
z dnia 18 stycznia 2023 r.**

w sprawie: **Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pasym na lata 2023-2028.**

Na podstawie art. 226, art. 227, art. 228, art. 230 ust. 6 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) Rada Miejska w Pasymiu uchwala, co następuje:

§1

Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Pasym na lata 2023-2028, zgodnie z załącznikiem nr 1.

§2

Wykaz przedsięwzięć realizowanych w latach 2023-2028, zgodnie z załącznikiem nr 2.

§3

1. Upoważnia się Burmistrza Miasta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć, określonych w załączniku nr 2.
2. Upoważnia się Burmistrza Miasta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

§4

1. Upoważnia Burmistrza Miasta do:
 - 1) przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych gminy do zaciągania zobowiązań, związanych z realizacją przedsięwzięć, określonych w załączniku nr 2,
 - 2) przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

§5

Uchyła się uchwałę Nr XXX/253/2021 Rady Miejskiej w Pasymiu z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pasym na lata 2022-2028 wraz z dokonanymi zmianami.

§6

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku.

UZASADNIENIE

Niniejsza Wieloletnia Prognoza Finansowa sporządzona została na podstawie artykułów od 226 do 230 obowiązującej od 01 stycznia 2010 r. ustawy o finansach publicznych.

Niniejszy dokument sporządzony został przy następujących założeniach:

- kwoty dochodów i wydatków dotyczące roku 2023 spójne są z przygotowywanym równoległe projektem budżetu na rok 2023 czyli m.in. dochody z tytułu podatków pobieranych przez Gminę oszacowane zostały na podstawie uchwalonych stawek podatkowych.

- wielkość i struktura dochodów oraz wydatków w latach następnych są stałe i wynikają z ustalonych na rok 2023 kwot.

Z roku na rok postępuje pogorszenie warunków funkcjonowania Gminy Pasym. Szczególnie problematyczne dla funkcjonowania Gminy Pasym są zmiany prawno-ekonomiczne, skutkujące postępującym w znacznym tempie zwiększaniem się deficytu dochodów bieżących do wydatków bieżących. W roku ubiegłym, w związku z wprowadzeniem tzw. „Polskiego Ładu”, nastąpiło „tąpnięcie” dochodów bieżących z tytułu subwencji ogólnej i udziałów w pdof, w stosunku do roku 2021, o ok. 1,6 mln zł. Szczegółowe dane prezentowane były w uzasadnieniu uchwały Nr XXX/253/2021 Rady Miejskiej w Pasymiu z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pasym na lata 2022-2028. W trakcie roku 2022 wystąpiły następujące, negatywne, zjawiska, mające istotny wpływ na znaczne pogorszenie się parametrów nadwyżki operacyjnej:

- istotne zwiększenie wynagrodzenia minimalnego wynagrodzenia, skutkujące wzrostem presji płacowej,

- istotne zwiększenie inflacji, będące efektem działania programów socjalnych, uruchamiania kolejnych „tarcz antycovidowych” i programów dystrybucji do jednostek samorządu terytorialnego środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19,

- kompletne rozchwianie inflacji, będące efektem wojny na Ukrainie, co zaskutkowało również gigantycznymi wzrostami cen nośników energii i paliw.

Pogorszenie wskaźników oceny sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego stało się na tyle powszechne, że Rząd zdecydował się przekazać każdej jst co najmniej 2,888 mln dodatkowych środków, stanowiących dochody bieżące (przekazanych jako udziały w dochodach w pdof), czyli poprawiających parametry nadwyżki operacyjnej jednostek samorządu terytorialnego.

Niestety, działanie powyższe niweluje w pewnym zakresie skutki negatywnych zmian ekonomicznych, a nie ma żadnego wpływu na eliminowanie przyczyn tychże negatywnych

zmian.

I znów, w roku 2023 należy oczekiwać pogorszenia parametrów nadwyżki operacyjnej (zmniejszenia dochodów bieżących i zwiększenia wydatków bieżących). Prace nad projektem budżetu Gminy Pasym na rok 2023 prowadzą do wniosku, że - kolejny raz - parametry nadwyżki operacyjnej ulegną „tąpnięciu”. Źródła pogorszenia parametrów prezentuje poniższe zestawienie:

Źródła wzrostu deficytu dochodów bieżących 2023/2022

I. Mniejsze dochody bieżące (rok do roku) o:

1 udziały w pdof, pdop	-332 000,00
2 część wyrównawcza subw. ogólnej	-260 000,00
Razem:	-592 000,00

II. Większe wydatki bieżące (rok do roku) o:

1 Rada Miejska (zwiększenie płacy minim.)	44 500,00
2 Urząd Miasta i Gminy	58 500,00
3 odsetki (obsługa długu (obligacji))	170 000,00
4 dotacja dla SP Grom	763 000,00
5 dowożenie uczniów do szkół	56 000,00
6 wynagrodzenia w oświacie	511 000,00
7 M-GOPS - wynagrodzenia	61 000,00
8 usługi opiekuńcze (r. 85228)	38 000,00
9 odpady komunalne	150 000,00
10 dotacja dla MBP (zwiększenie płacy minim.)	53 000,00
Razem:	1 905 000,00

III. Ogółem zwiększenie deficytu dochodów bieżących:	2 497 000,00
---	---------------------

W związku z wyżej opisanymi zmianami sytuacji makroekonomicznej, aktualny realny deficyt dochodów bieżących do wydatków bieżących wynosi 3,5 mln zł. W roku 2022 Gmina Pasym „radziła” sobie z ujemną nadwyżką operacyjną (deficytem dochodów bieżących do wydatków bieżących) finansując ją nadwyżką z lat ubiegłych. Finansowanie ujemnej nadwyżki operacyjnej nadwyżką z lat ubiegłych miało być od roku 2023 niemożliwe. Jednakże, zapewne biorąc pod uwagę realia funkcjonowania zdecydowanej większości samorządów, ustawodawca, dokonując zmian w ustawie o finansach publicznych, przedłużył możliwość finansowania ujemnej nadwyżki operacyjnej nadwyżką z lat ubiegłych do końca 2025 roku. Tak więc, na dzień dzisiejszy (do końca 2025) mamy możliwość zaradzania takiej sytuacji poprzez np. generowanie dużej nadwyżki dochodów majątkowych nad wydatkami majątkowymi (poprzez maksymalizację sprzedaży mienia) w jednym roku budżetowym i finansowanie tą nadwyżką ujemnej nadwyżki operacyjnej w roku kolejnym.

W celu zapewnienia prawidłowości relacji, o których wyżej mowa (z art. 242 i art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych), należy starać się zwiększać dochody bieżące przy jednoczesnym zmniejszeniu wydatków bieżących. Jednakże działanie takie będzie miało sens jedynie przy jednoczesnym ustabilizowaniu się sytuacji makroekonomicznej i dokonaniu istotnej korekty w zakresie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, zapewniającej tymże samodzielność finansową, rozumianą jako możliwość sfinansowania zadań własnych z ustawowo zagwarantowanych dochodów własnych.

Warto cały czas mieć świadomość tego, że sytuacja, w jakiej aktualnie znajduje się Gmina Pasym, nie wynika z jakichkolwiek zaniedbań ze strony Gminy, a jest wynikiem arbitralnych decyzji, na które Gmina nie ma jakiegokolwiek wpływu, oraz że sytuacja finansowa Gminy Pasym jest - relatywnie - dobra, ze względu na bardzo niski wskaźnik zadłużenia Gminy.

Pamiętać również o wszystkich dotychczasowych ustaleniach w zakresie skokowego pogarszania warunków funkcjonowania Gminy, tzn. między innymi o tym, że sytuacja taka ma miejsce nie po raz pierwszy. Trzy lata temu, w końcu 2019 r., gminę również zaskoczyła sytuacja, kiedy planowaną na 2020 r. część oświatową subwencji ogólnej określono na poziomie o 1 126 748 zł niższym od ustalonej na rok 2019. Ostatecznie (po uchwaleniu ustawy budżetowej na rok 2020) kwotę tej części subwencji obniżono „jedynie” o 59 411 zł w stosunku do roku 2019. Taka niestabilność oceny sytuacji finansowej Gminy, nie wynikająca w żadnej mierze ze sposobu funkcjonowania tejże, jest bardzo frustrująca. Tym bardziej jeżeli dochodzi do niezależnego od Gminy obniżenia Jej dochodów bieżących przy jednoczesnym zmienianiu prawa, generującym wzrost wydatków bieżących (np. wzrost wynagrodzenia minimalnego, brak koncepcji takiego skonstruowania systemu zagospodarowania odpadów komunalnych, który miałby szansę samofinansowania, brak jakiegokolwiek interwencji państwa w tym zakresie. W związku z powyższym strukturę dochodów i wydatków roku 2024 i następnych ustalono w sposób gwarantujący uzyskanie prawidłowych relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych we wszystkich latach objętych niniejszym dokumentem.

Założenia te są jak najbardziej uprawnione biorąc pod uwagę niewielką przewidywalność trendów makroekonomicznych czy też wręcz zjawisk o zasięgu globalnym, które - jak się okazuje - mają duży wpływ na sytuację finansową m. in. jednostek samorządu terytorialnego. Zatem, biorąc pod uwagę niewielką przewidywalność przyszłości, zasadnym wydaje się być planowanie kwot budżetów lat przyszłych na poziomie możliwie bliskim wielkościom aktualnym.

Dokument ten przewiduje osiągnięcie w 2023 r. dochodów ze sprzedaży składników majątkowych w kwocie 2 300 000 zł. Biorąc pod uwagę osiągnięte dochody z tego tytułu w

roku 2022 i w latach ubiegłych, sprzedaż nieruchomości gruntowych na planowanym poziomie jest jak najbardziej realna. Pozostałe planowane dochody roku 2023 nie odbiegają wielkościami od uzyskanych w trzech pierwszych kwartałach roku 2022.

Aktualne zadłużenie Gminy Pasyń wynosi 4 800 000 zł - z tytułu wyemitowanych w 2022 roku obligacji. Do wykupu pozostały 3 wyemitowane serie, po 1 600 000 zł każda, z terminami wykupu kolejnych serii od 2023 do 2028 roku. Wzorem dotychczasowych prognoz (i praktyki) również niniejszy dokument przewiduje obsługę i wykup do 2028 roku wszystkich wyemitowanych w 2022 r. obligacji.

Biorąc wszystkie wymienione wyżej uwagi stwierdzić należy, że niniejszy dokument, zachowuje walor realności oraz przewiduje spełnianie relacji, o których mowa w art. 242 oraz art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w całym okresie spłaty długu.